

پارکینگ برای زائران گفت: انتظار داریم در حوزه حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای، به‌ویژه مسیر مشهد- تهران، شاهد یک جهش واقعی باشیم و زمان سفر ریلی این مسیر کاهش یابد.

■ توسعه مسیر جاده‌ای مشهد نیز یک ضرورت است

وی با اشاره به وضعیت محورهای جاده‌ای منتهی به مشهد، خاطرنشان کرد: در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای نیز همچنان نیازمند اقدامات جدی هستیم. بزرگراه حرم تا حرم ظاهرآ تا سمنان پیشرفت کرده است، اما از سمنان تا مشهد هنوز مسیر قابل توجهی باقی مانده است.
تولیت آستان قدس رضوی با بیان اینکه جاده فعلی مشهد با حجم سفرها تناسب ندارد، گفت: بنده از این مسیر با خودرو تردد می‌کنم و وضعیت آن را از نزدیک می‌بینم، جاده فعلی عملاً پاسخگوی حجم تردد نیست.
آیت‌الله مروی توسعه و تعریض این مسیر و ایجاد جاده‌ای مناسب و ایمن را یک ضرورت دانست و گفت: طبق آمارهایی که مسئولان استانی اعلام کرده‌اند، حدود ۸۰درصد یا حتی بیشتر از سفرهای منتهی به مشهد با خودرو شخصی انجام می‌شود. بنابراین باید برای این حجم عظیم از سفر، زیرساخت جاده‌ای متناسب ایجاد شوند.

■ دهه پایانی صفر را مستقل از اربعین برنامه‌ریزی کنیم

تولیت آستان قدس رضوی در بخش دیگری از سخنان خود با قدردانی از تدابیر اندیشیده‌شده برای زائران عراقی، بر ضرورت تفکیک برنامه‌های دهه پایانی ماه صفر از ستاد اربعین تأکید کرد.
آیت‌الله مروی اظهار کرد: از مسئولان بابت تدابیری که برای زائران عراقی اندیشیده‌اند تشکر می‌کنم؛ اما یک نکته را باید مورد توجه قرار داد و آن اینکه ستاد اربعین و برنامه‌های مربوط به دهه پایانی ماه صفر نباید یک مقوله واحد تلقی شود.

وی افزود: اربعین یک موضوع بین‌المللی و جابه‌جایی زائر میان دو کشور است که در یک بازه زمانی حدود یک‌ماهه انجام می‌شود؛ اما دهه پایانی ماه صفر عمدتاً یک موضوع داخلی است و اوج حضور زائران در آن طی سه تا پنج روز اتفاق می‌افتد.

تولیت آستان قدس رضوی تأکید کرد: از مسئولان درخواست می‌کنیم برنامه‌های مربوط به دهه پایانی ماه صفر را به‌عنوان یک موضوع مستقل ببینند و آن را صرفاً ذیل عنوان و سازوکار اربعین تعریف نکنند. این دو موضوع، هرکدام اقتضائات، مسائل و نیازهای خاص خود را دارند و باید برای هر یک، متناسب با شرایط آن برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری شود.

تولیت آستان قدس رضوی در کارگروه زیارت وزارت امور خارجه که با حضور ۶ عضو هیئت دولت برگزار شد، مطرح کرد

درآمدهای حاصل از حضور زائران صرف زیرساخت‌های زیارت شود

آستان در خدمت‌رسانی به مردم مقید است، خاطرنشان کرد: هر جا بتوانیم به مردم کمک کنیم، انجام می‌دهیم، اما در عین حال، در موضوع زیرساخت‌های اطراف حرم مطهر نیز انتظار داریم دستگاه‌های دولتی و مجموعه‌های اقتصادی سهم خود را ایفا کنند.
تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر ضرورت توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و

■ آزادی حدود ۴۵۰ زندانی جرایم مالی با مشارکت آستان قدس رضوی

آیت‌الله مروی با اشاره به اقدامات آستان قدس رضوی در حمایت از اقشار نیازمند، اظهار کرد: هفته گذشته حدود ۴۵۰ زندانی جرایم مالی به همت آستان قدس رضوی آزاد شدند.
تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اینکه این

این تعداد زائر، رقم قابل توجهی است و بخش مهمی از این رونق اقتصادی به برکت وجود حضرت رضا(ع) در این شهر است.
تولیت آستان قدس رضوی افزود: اگر از این گردش مالی و درآمدهای حاصل از آن مالیات دریافت می‌شود، انتظار ما این است که سهمی از این درآمدها برای توسعه زیرساخت‌ها و خدمات مورد نیاز زائران اختصاص پیدا کند.

تولیت آستان قدس رضوی گفت: درآمدهای حاصل از حضور زائران باید صرف زیرساخت‌های زیارت شود. به گزارش آستان نبیوز، آیت‌الله احمد مروی در کارگروه زیارت وزارت امور خارجه که با حضور وزیر امور خارجه، وزیر راه و شهرسازی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، رئیس کل بانک مرکزی و جمعی از مسئولان استانی و کشوری در حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد، اظهار کرد: حقیقتی در اینجا وجود دارد: یک جاذبه و مغناطیس معنوی که مردم را به سوی خود می‌کشاند و این حضور میلیونی و مستمر، امری عادی نیست.
وی افزود: خدمت به این دستگاه و مجموعه، کار بسیار بزرگی است و امیدواریم خداوند به همه ما توفیق خدمت به حضرت رضا(ع) را عنایت کند و این توفیق را از ما نگیرد و همه ما در دنیا و آخرت مشمول شفاعت آن حضرت باشیم.

تولیت آستان قدس رضوی در ادامه با اشاره به موضوع تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز زائران، تصریح کرد: آستان قدس رضوی برای اداره حرم مطهر و ارائه خدمات در داخل حرم، به بهترین شکل ممکن، نیازمند کمک دولت نیست؛ اما آیا تأمین پارکینگ در خارج از حرم نیز باید بر عهده آستان قدس باشد؟ وی با اشاره به تجربه دوران شیوع کرونا، این دوره را نمونه‌ای روشن از تأثیر مستقیم زیارت بر اقتصاد مشهد دانست و گفت: در دوران کرونا، سفر به بسیاری از نقاط کشور، از جمله شمال ادامه داشت و جاده‌های شمال نیز با ترافیک مواجه بود، اما در مشهد که حرم تعطیل بود؛ سفر نیز عملاً تعطیل شد. وی تصریح کرد: بنابراین، وقتی درباره احداث پارکینگ برای زائران صحبت می‌کنیم، باید همه دستگاه‌ها و مجموعه‌هایی که به برکت حضور حضرت رضا(ع) از این شهر و زائران منتفع می‌شوند، سهم خود را در خدمت‌رسانی به زائران ایفا کنند.

■ سهمی از درآمدهای گردشگری و مالیاتی برای زیرساخت‌های زیارت اختصاص یابد

تولیت آستان قدس رضوی با اشاره به درآمدهای حاصل از فعالیت مراکز اقامتی و گردشگری مشهد، گفت: اگر شهرداری از هتل‌ها و مراکز اقامتی که به اعتبار حضور حضرت رضا(ع) فعالیت می‌کنند، عوارض و هزینه‌های مربوط به صدور پروانه و مجوز دریافت می‌کند، بخشی از این درآمد باید برای تأمین زیرساخت‌های زیارت، از جمله پارکینگ زائران اختصاص پیدا کند.
وی خطاب به وزیر امور اقتصادی و دارایی اظهار کرد: سالانه حدود ۳۰ میلیون زائر به مشهد می‌آیند و هر زائر نیز دست‌کم مبلغی را در این شهر هزینه می‌کند. طبیعتاً گردش مالی حاصل از حضور

گزارش

گرانی، انحصار و افت خرید، رونق را از صنعت ۷میلیارد دلاری لوازم خانگی گرفته است

لوازم خانگی بی‌بازار

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس هم قاچاقچیان را برندگان اصلی این ممنوعیت می‌داند.

■ تکرار سیاست ناکارآمد «خودکفایی مطلق»

مصطفی پوردهقان با مقایسه این رویکرد با آسیب‌های تجربه شده در صنعت خودرو و اجبار مردم به خرید کالای گران قیمت، تکرار سیاست ناکارآمد «خودکفایی مطلق» را خطایی راهبردی می‌داند و معتقد است اتکاب به رانت ناشی از ممنوعیت، انگیزه ارتقای کیفیت، خلاقیت و خدمات را در تولیدکنندگان داخلی تضعیف می‌کند. او با هشدار درخصوص شکل‌گیری شبکه‌های ذی‌نفع و مقاوم در برابر اصلاح، بر ضرورت ورود جدی دولت و مجلس شورای اسلامی برای حذف رانت و پایان دادن به این انحصار تأکید جدی دارد.

■ جهش هزینه‌ها در خط تولید با فشار ناترازی انرژی و ارز

دبیر انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران اما از رسیدن زمان تخصیص ارز به ۳۲۰ تا ۴۰۰ روز خبر می‌دهد؛ وضعیتی که به گفته امیدفاضلی نیا تأمین ارز را به سالی یک‌بار محدود کرده است. او با اشاره به سهم ۴۰ درصدی هزینه‌های ثابت در قیمت تمام‌شده کالا، هرگونه توقف یا افت تولید را عاملی برای تحمیل هزینه‌های سنگین به واحدهای صنعتی می‌داند. فاضلی نیا بر این باور است در کنار مضیقه‌های ارزی و کمبود مواد اولیه، ناترازی انرژی هم چالش‌ساز شده است به‌طوری که علاوه بر قطعی برق یک تا دو روز در هفته و خروج بیش از ۳۰ درصد ظرفیت تولید گاز از مدار به دلیل شرایط جنگی، افزایش ناگهانی بهای انرژی شامل رشد هفت برابری گاز، ۹ برابری برق و ۱۱ برابری آب، بار مالی شدیدی برای تولیدکنندگان لوازم خانگی ایجاد کرده است. به گفته او این جهش‌های قیمتی یکباره و بدون جدول زمان‌بندی، برای تولیدکننده و مصرف‌کننده غیرمعقول و زیانبار است و کارخانه‌ها برای مدیریت وضعیت، ناچار به ادغام شیفت‌ها و کاهش ساعات کاری روزانه شده‌اند. فاضلی نیا تأکید دارد این شرایط اگرچه مانع توقف کامل تولید شده، اما با کاهش شدید راندمان و افزایش هزینه‌های سربار، قیمت نهایی کالا را بالا برده و توان رقابتی تولیدکنندگان داخلی لوازم خانگی را تضعیف کرده است.

■ تولیدی که با نیمی از ظرفیت، سرپاست

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران هم خبر می‌دهد با تعمیق رکود تومی، تولیدکنندگان لوازم خانگی به دلیل محدودیت تأمین مواد اولیه با ۵۰ درصد ظرفیت تولید می‌کنند. تسرین اوجاقی با انتقاد از رویه‌های متناقض موجود معتقد است در حالی که واحدهای داخلی در ثبت سفارش مواد اولیه ضروری با بن بست روبه‌رو شده‌اند، برخی درصدد تخصیص ارز به واردات محصولات نهایی مشابه ساخت‌داخل هستند. دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با اشاره به بررسی بازنگری ممنوعیت واردات در کارگروه ماده ۴ قانون ساماندهی تجارت مرزی (رویه ملوانی و کول بری)، هشدار می‌دهد تصمیمات ضربتی، سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده را به خطر می‌اندازد و موجب تعدیل گسترده نیرو در این حوزه می‌شود. اوجاقی تأکید می‌کند، تولیدکنندگان با اصل رقابت مخالف نیستند، اما اصلاح سیاست‌ها باید مرحله‌ای، شفاف و با لحاظ هم‌زمان سه ضلع تولید، مصرف و اشتغال باشد.

■ چرا تولیدکننده، تهنجی را رقابت‌زدami داند؟

در همین حال رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع لوازم خانگی ایران به فعالیت بیش از ۶۰۰ واحد تولیدی در این حوزه اشاره می‌کند که برای ۳۵۰ هزار نفر اشتغال مستقیم و نزدیک به یک میلیون نفر اشتغال غیرمستقیم ایجاد کرده و تیراز تولید آن از حدود ۸ میلیون دستگاه در سال ۱۳۹۸ به نزدیک ۲۰ میلیون دستگاه در سال ۱۴۰۴ رسیده است.

به گفته علیرضا محمدی دانیالی، تولیدکنندگان علاوه بر چالش‌های سامانه بهین‌یاب، تحریم‌ها و تأخیرهای ارزی، با پیامدهای قانون تهنجی هم مواجه‌اند و ورود کالا از این مسیر، بدون ثبت سفارش و اظهار منشأ ارز، امکان رقابت را برای داخلی‌ها دشوار کرده، به‌ویژه آنکه در سال نخست اجرا، بخش‌ودگی ۵۰درصدی مالیات بر ارزش افزوده و عوارض گمرکی صفر درصد، شکاف هزینه‌ای عمیقی میان واردات

فرزانه غلامی | صنعت لوازم خانگی ایران با گردش مالی سالانه بیش از ۷ میلیارد دلار، امروز در رکودی عمیق به سر می‌برد؛ نقطه‌ای که موج‌های پی‌درپی افزایش قیمت در تقابل با افت شدید قدرت خرید خانوارها شکست خورده و بازار را به سمت ارائه تخفیف‌های سنگین و فروش اقساطی سوق داده است. بنابر اعلام انجمن صنایع لوازم خانگی، این صنعت از سال ۱۳۹۷ دستاوردهای بومی‌سازی چشمگیری داشته، به‌طوری که سهم واردات قطعات از بیش از ۸۵درصد و عمق ساخت داخل از کمتر از ۳۰ درصد، اکنون در یخچال، لباس‌شویی و کولر به بیش از ۹۰درصد و در اجاق‌گاز و کولر آبی به ۱۰۰درصد رسیده و این تحول، ظرفیت اسمی تولید را از ۷ میلیون به ۲۴ میلیون دستگاه در سال افزایش داده است، حال آنکه بر اساس گزارش‌های انجمن صنفی تولیدکنندگان، در سال‌های ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴، تولید واقعی تحت فشار عوامل چندگانه و چالش‌هایی مانند کمبود و نوسان‌های ارزی، ناترازی انرژی، افزایش قیمت مواد اولیه و هزینه‌های حمل‌ونقل از ۱۲ تا ۱۶ میلیون دستگاه فراتر نرفته است.

به باور صاحب‌نظران و فعالان این حوزه همین گسست میان ظرفیت‌سازی بومی و رکود تقاضا، بیش از گذشته ضرورت تدوین یک سیاست صنعتی روشن و بلندمدت را در حوزه لوازم خانگی اجتناب‌ناپذیر کرده است تا بدین وسیله هم ادامه فعالیت تولیدکنندگان امکان‌پذیر باشد و هم موج‌های پی‌درپی افزایش قیمت، مصرف‌کنندگان را از خرید لوازم خانگی دلسرد نکند.

■ خرید قسطی و تعمیر؛ رهاورد تورم ۱۱۱ درصدی بازار!

گزارش‌های رسمی خردادماه امسال گویای جهش چشمگیر شاخص‌های قیمتی در بازار لوازم خانگی است، به‌طوری که تورم ماهانه این گروه با ثبت نرخ ۹/۷درصد، تورم نقطه‌به‌نقطه ۱۱/۱درصد و نرخ سالانه ۶۶/۴درصد، از میانگین کل کشور (تورم ماهانه ۵/۹درصد و نقطه‌به‌نقطه ۸/۶درصد) فراتر رفته تا حدی که خرید این کالاها به قدری برای خانواده‌ها دشوار شده که تقاضای مصرفی را به سمت خریدهای اقساطی یا تعمیر و استفاده طولانی‌مدت از وسایل موجود هدایت کرده است. محمدحسین اسلامیان، نایب‌رئیس اول اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی ایران هم با تأیید رکود کامل بازار، افت شدید قدرت خرید و گرایش مردم به تعمیر وسایل قدیمی‌تر، بر این باور است در این شرایط تفکیک دقیق کالاهای قانونی دارای شناسه و کد رهگیری از کالاهای قاچاق برای ایجاد شفافیت، تضمین اصالت و حمایت از بدنه تولید داخلی کاملاً ضروری است.

در پاسخ به این دغدغه‌ها، دولت هم بر کنترل بازار و تداوم تولید تمرکز دارد. سخنگوی وزارت صمت با تأکید بر ضرورت پیگیری و برخورد قانونی با افزایش غیرمنطقی قیمت‌ها(مانند جهش ۵۰درصدی به جای ۲۰درصد) در این حوزه به تلاش وزارتخانه برای تأمین مواد اولیه و ورق کارخانه‌ها با هدف جلوگیری از افت یا توقف تولید اشاره می‌کند. عزت‌الله زارعی بر لزوم ارتقای کیفیت محصولات داخلی برای جلب رضایت مصرف‌کننده تأکید دارد. وی با اشاره به ورود برخی کالاهای قاچاق از طریق کول‌بری و ملوانی هشدار می‌دهد ارائه آمارهای غیرمستند از حجم قاچاق، منجر به شفافیت نمی‌شود.

■ قاچاقچیان؛ برندگان اصلی ممنوعیت واردات

از نگاه نمایندگان مجلس، سیاست ممنوعیت واردات لوازم خانگی و مسدودسازی مسیرهای رسمی نفع‌تها به تقویت پایدار صنعت بومی منجر نشده، بلکه با حذف اصل اساسی رقابت، بازار را به سمت انحصار، جهش قیمتی، افت تنوع و کاهش کیفیت سوق داده است. عضو کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر اینکه حمایت از تولید نباید به معنای نفی رقابت تفسیر شود، سیاست ممنوعیت واردات یخچال، فریزر، ماشین لباس‌شویی و اجاق گاز را شکست خورده می‌داند. به باور احمد مرادی، عدم پاسخگویی به تقاضای واقعی، بازار غیررسمی را فعال و مصرف‌کنندگان را مجبور به پرداخت هزینه‌های سنگین برای کالاهای بدون گارانتی و خدمات پس از فروش کرده است. او با اشاره به نقش حیاتی تجارت خرد، ملوانی و تهنجی در معیشت مردم ساحل‌نشین به ویژه استان هرمزگان، بر ضرورت تفکیک میان کسب‌وکارهای محلی و قاچاق سازمان‌یافته تأکید دارد و بر این باور است انسداد مسیر واردات رسمی، علاوه بر محروم‌سازی خزانه دولت از درآمدهای گمرکی، مالیاتی و حقوق عمومی، نظارت‌پذیری بازار را به حداقل می‌رساند.

■ کلاف سردرگم صنعت ۷میلیارد دلاری، بازشدنی است

از نگاه فعالان صنفی و کارشناسان، وضعیت بحرانی و رکود عمیقی که امروز بر صنعت ۷ میلیارد دلاری و بازار لوازم خانگی ایران تحمیل شده، حاصل وقوع سه تکانه سنگین در سال‌های اخیر است، یکی از این تکانه‌ها ممنوعیت واردات پس از خروج غول‌های کرایه از ایران (سامسونگ و ال‌جی) در پی تحریم‌های آمریکا بود که پیش از سال ۱۳۹۷ بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد بازار کالاهای بزرگ خانگی را در اختیار داشتند؛ تصمیمی ناگهانی که از نگاه کارشناسان به جای تقویت پایدار تولید داخل، به شکل‌گیری انحصار و جهش حجم بازار قاچاق تا سالانه ۱۲ تا ۱۵ میلیارد دلار (و حتی ۲/۵ میلیارد دلار با احتساب رویه‌های مرزی) منتهی شد و راه رقابت عادلانه را در این حوزه بست. دومین ضربه سخت را شوک ناشی از حذف ارز ترجیحی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی در اردیبهشت ۱۴۰۱ و پس از آن جهش‌های پی‌درپی نرخ ارز بر پیکره صنعت لوازم خانگی وارد کرد؛ تلاطم‌هایی که هزینه تأمین قطعات کلیدی شامل کمپرسور، بردهای الکترونیکی و ورق فولادی را در صنعتی که ۶۰ تا ۷۰ درصد بهای تمام‌شده‌اش وابسته به ارز است، به‌شدت سنگین و این افزایش شدید قیمت همراه با تورم عمومی چند ده درصدی توان خرید خانوار را فلج کرد. از نگاه کارشناسان، سقوط معاملات سالانه مسکن به‌عنوان محرک بالادستی به زیر ۵۰ هزار قفره نیز در خاموش شدن موتور تقاضا برای خریدهای جدید در صنعت و بازار لوازم خانگی نقش داشته است.

صاحب‌نظران برای برون‌رفت از این بن‌بست، چهار محور عملیاتی را پیشنهاد می‌کنند که تأمین مالی هوشمند مصرف‌کننده یکی از این راهکارهاست.

بر این اساس بهره‌گیری از الگوهای موفق جهانی نظیر مدل برزیل در اعتبارسنجی خرد و اقساط تا ۳۶ تا ۴۸ ماهه یا مدل ترکیه و برند Beko در ادغام بانک‌ها با شبکه فروش برای ارائه تسهیلات در نقطه فروش برای جذب شوک‌های قیمتی را مطرح می‌کنند.

در این میان متخصصان، بازگشت کنترل شده واردات با هدف شکستن انحصار قیمتی، ایجاد فشار رقابتی سازنده و ارتقای کیفیت محصولات و خدمات پس از فروش پیش‌بینی‌پذیر کردن سیاست ارزی به منظور ایجاد امنیت در برنامه‌ریزی رزنجیره تأمین و کاهش هزینه‌های سربار و مبارزه ساختاری با قاچاق به‌طوری که ریشه‌های اقتصادی این پدیده شوم از طریق اصلاح تعرفه‌ها به جای برخورد های صرفاً فیزیکی، خشک شود را هم مطرح می‌کنند تا بدین وسیله هم قدرت خرید شهروندان احیا و جهش کیفی صنعت بومی لوازم خانگی محقق شود و هم درآمدهای گمرکی و عمومی دولت محفوظ بماند.

